

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hóra	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELVÉN

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 11. szám.

Kedd, január 18.

Felfrissítését

határozta el a kormány a községi és városi képviselőtestületeknek. A belügyminiszter rendeletet adott ki ugyanis, amelynek értelmében ez évben a községi és városi képviselőtestületekbe a pártok számarányának megfelelő szerb polgárokon kívül magyar és németajku polgárokat is ki fog nevezni. Aki figyelemmel kíséri a politikai élet hullámzását, annak a kormány e döntése nem jött meglepetés-ként. A kormánynak ma szüksége van a polgári államot veszélyeztető elemekkel szemben a komoly, dolgozó öntudatos polgárságra. Szüksége van reánk. És mi megértjük ezt és vállaljuk is a munkát teljes tudatában annak, hogy valamennyien súlyos feladatok megoldása előtt állunk. Amikor megnyugvással vesszük tudomásul a miniszter rendeletét, amely az eddigi velünk szemben teljesen elzárkózó politika rendszerével szakít és igazságos részünket adja ki a közélet egy részéből, meg kell állapítanunk, hogy a rendelet nem fedí egy faj szempontjából sem azt az ideált, amit a közéleti szereplésről egy demokratikus államban el kell várunk. A képviselőtestületi tagok kinevezése már eleve kizárja azt, hogy egy teljesen, a nép közhangulatát kifejező testület kerülhesen össze.

A községi és városi képviselőtestületek összeállításánál egyáltalán nem fontos, hogy az milyen pártpolitikai felfogásu emberekből regrutálódik össze. A közös munka szempontjából pedig egyenesen káros. A képviselőtestületi kinevezés magára szerb polgártársainkra is, reánk magyarokra és németekre pedig annál is inkább hátrányos, mert a gyakorlatatlan és igazságtalan opciójog folytán az állam és saját sorsunk irányításába semmi jogunk nem lévén eddig beleszólni, a mi sorainkból kinevezett képviselőtestületi tagok tulajdonképpen nem képviselhetnek jogosan bennünket. Még kirívóbb lesz ez a helyzet, ha a törvényhatósági képviselőtestületek ügyéről kell majd intézkedni. A lakosság bizalmát a kinevezés bizonyára nem fogja pótolhatni. De azért első feeskéjét a lehetséges megegyezésnek és közös munkának jóleső érzelssel fogadjuk és reméljük, hogy a kormánynak ez az átmeneti intézkedése rövidesen helyet fog adni a szabad választáson ala-

duló polgárjogoknak, annál is inkább, mert a napokban elhangzott királyi trónbeszéd a parlament elé mint legfőbb irányító elvet az — igazságot tűzte ki. Igazságot nagyoknak és kiesi-

nyeknek, erőseknek és gyengéknek és igazságot mindazoknak, akik ha nem is szlávok, de akik szintén a mi polgártársaink.

Jász.

Irország küzdelmét szóvá teszik a parlamentben.

Beograd, jan. 16.

Lapunk más helyén megemlékeztünk róla, hogy Gyonovics képviselő a parlamentben interpellálta a külügyminisztert Irország ügyéről. Az interpelláció lényege ez: A háború folyamán szövetségeseink sokat beszéltek a nemzeti kisebbségekről és a népek önrendelkezési jogáról és annak tiszteletben tartásáról. Lehetetlen ma elmenni az irek küzdelme mellett szó nélkül. Az irek harca nem forradalom, hanem szabadságharc. Nem akarunk beleavatkozni Anglia belügyeibe, de Anglia nem veheti rossz néven, ha érdeklődünk parlamentjének eseményei iránt. Ezt annál is inkább tehetjük, mert An-

glia beleavatkozott a mi parlamentáris életünkbe, amikor Montenegroban a képviselőválasztásokhoz bizottságokat küldött ki. Az angol parlament a mi érdeklődésünket tehát természetesen találhatja. Szónok kérdezi, mit tett a kormány az irekért, akiknek városait, falvait felgyújtják. Pasity külügyminiszter az interpellációra azt válaszolja, hogy nincsen tudomása az ir eseményekről, de különben is az a véleménye, hogy nem avatkozhatunk Anglia belügyeibe. Amire szónok és pártja hevesen kifakadt, hogy Angliának vol-e joga a mi parlamenti életünkbe és belügyünkbe belavatkozni.

A belügyminiszter nem türi a terrort.

Beograd, jan. 16.

Gyonovics képviselőnek a mai parlamenti ülésen elhangzott arra az interpellációjára, hogy miért oszlatták föl a republikánusok gyűlését, a belügyminiszter azt felelte, hogy nem tűrhette, hogy a köztársasági párt menedéket adjon a kommunista-pártnak. Ne engedheti meg, hogy forradalommal fenyegetőzzenek

és egyes kérdéseket terror alatt oldjanak meg a parlamentben. A miniszter választát a polgári pártok tapssal fogadták, a kommunisták tüntetően kivonultak és ezt kiabálták: „Le a terrort, le a reakcióval, le a burzsoáziával!” A polgári pártok ugyan-csak kiabáltak: „Le a vörös terrort, le a vörös reakcióval, le a kommunista erőszakoskodással.

A parlament ülése.

Beograd, jan. 16.

A nemzetgyűlés tegnap délután 5 órakor kezdette meg ülését, amelyre az igazoló-bizottság jelentése fölötti vita, a házszabályrevízió és az alkotmányozó bizottság választása volt kitűzve. A gyűlésen megjelent Korosec-pártja és a kommunisták is. A jegyzőkönyv felolvasása után Tristán Ebin interpellálta a parlament elnökét a szocialista-párt által készített trónbeszédjavaslat sorsa miatt. Azután Gyonovics képviselő interpellálta meg a külügyminisztert Irország küzdelme ügyében.

Ugyancsak Gyonovics interpellálta a belügyminisztert a köztársasági-párt karhatalommal szétoszlaltott gyűlése ügyében is. Az interpellációk után tárgyalták az igazoló-bizottság jelentését. Hosszabb vita fejlődött ki Trumbics mandátumánál, aki kerületében négy párt listáján szerepelt mint listavezető. Bár ez egyenesen ellenkezik a törvényvel, az elnök mégis ajánlja Trumbics mandátumának igazolását, mert Trumbics bizonyára nem ismerte a törvény ez irányu intencióit. Ali Serik Mutera mohamedán vitás mandátumát szintén igazolták. A gyűlést holnap este 6 órakor folytatják.

A muzulmán szervezet kívánságai.

Beograd, jan. 16.

A demokrata-párt részéről Davidovics és Angelinovic tárgyalásokat folytattak a muzulmán-klubbal, hogy milyen feltételek mellett lépne be a párt a kormányba. A muzulmán szervezet kijelentette, hogy nemcsak a boszniai agrár kérdés reformjának megoldása fontos nekik, hanem kívánják a tartományi kormányok megtartását, a mostani állam adminisztráció fenntartását is és olyan alkotmányt, amelyet a legtöbb párt elfogad.

Peret

az új francia miniszterelnök.

A Torontól tudósítójának távirata.

Páris, jan. 16.

Millerand, a köztársaság elnöke Peret kamarai elnököt megbizta a kormány megalakításával. Az új miniszterelnök a szenátus kívánsága szerint néhány miniszteri és államtitkári állást megszüntetett.

Páris, jan. 16.

A köztársaság elnöke kinevezte a legfőbb haditanács tagjait, akiknek elnöke Petain marsall lesz.

Páris, jan. 16.

A köztársaság elnöke megbizta Raul Peret, hogy alakítson meg egy reakciós köztársasági kormányt. Peret kabinetjében Briand a külügyi, Poincare pedig a pénzügyi tárcát vállalná. Az új kormány legelső feladatai közé tartoznak: 1. Németország lefegyverzésének végrehajtása. 2. Újabb jövedelmi források biztosítása.

Véget ért a boszniai bányászsztrájk

Zagreb, jan. 16.

A boszniai bányásztrájk, amelyet Pahity kommunista a sztrájkoló szlovéniai bányászok támogatására szervezett, véget ért. A hatóság kénytelen volt Pahityot letartóztatni és ezen idő alatt a sztrájkoló munkásokkal meg is tudtak egyezni.

Erdélyben újra érvényes a régi nikkelpénz.

Temesvár, jan. 16.

A román pénzügyminiszter utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a pénzbeváltás alkalmával befolyt nikkelpénz és vaspénzeket fele értékükben forgalomba bocsássák. Ilyenformán a huszfilléres aprópénz tíz banit, a tízfilléres öt banit ér. A temesvári pénzügyigazgatóság körülbelül háromszázezer lei értékű aprópénzzel rendelkezik. Most hogy ez a pénz újból törvényes fizetési eszköz lett, elő fognak kerülni rejtékeikből a többi aprópénzkészletek is.

A cukorpiac krízise.

Beogradi munkaársunt telefonjelentése.

A világpiacon egyre érkeznek hírek a cukorárak eséséről. Ez a helyzet ma odáig fejlődött, hogy Csehországban a cukortermelés válság elé jutott. A mi cukorgyáraink mult évi össztermelése 12 ezer vagon volt, jóval kevesebb tehát, mint amennyi a szükségletünk. Minthogy most Franciaország cukrot akar importálni és erre természetesen csak a cseh cukor jöhetne számba, amelynek ára ma kilónként 760 fillér, vagy a mi valutánkon 12 korona 60 fillér, félő hogy szükségletünket nem tudjuk majd biztosítani és így a kormány elhatározta, hogy a cukor szabad ki- és bevitelét megengedi. A belföldi forgalomban kilónként 2 dinár jövedelmi illetékekkel és 2 dinár fogyasztási adóval, a külföldről behozott cukornál pedig még 1 dinár 20 para vám és iparadóval megterhelten. Ezzel a rendelettel a mi cukoriparunkat — behozatal esetén — súlyos veszteség fogja érni. Mert gyárainkban 2500 vagon cukor fekszik, amelyet eddig eladhattak volna kilónként 8 dinárért, az új megadóztatás folytán azonban a külföldi cukor ára még mindig alacsonyabb lesz, mint a belföldi.

Az erről szóló miniszteri rendelet legközelebb meg fog jelenni.

Korányi Frigyes báró az Országos Központi Hitelszövetkezet elnöke.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 16.

Korányi Frigyes báró, volt pénzügyminiszter, aki Magyarország svájci követévé volt kinevezve, a kormányzó a napokban az Országos Központi Hitelszövetkezet elnökévé nevezte ki.

Csereberéinek...

A „Torontál” tudósítójának távirata

Prága, jan. 16.

Cseh lapok jelentik, hogy a ruszkaja-krajnai román-cseh határt kikorrigálják. Csehország kapja majd Máramarosszigetét, Románia pedig Királyháza környékén kap egy pár helységet.

Az agrár-párt reformkövetelése

Beograd, jan. 14.

A radikális- és demokrata-párt részéről tegnap kezdődtek meg az agrár-párttal azok a tárgyalások, amelyek az agrár-pártnak akormányba való belépését célozzák. Az agrár-párt a maga követeléseit 14 pontba foglaltan adta át a radikális- és a demokrata-pártnak. A 14 pont a következő: 1. A parlamentet a társadalmi osztályok szerint kell választani. 2. A választóknak jogukban áll képviselőjüktől a mandátumot visszavenni (kötött mandátum). 3. A miniszterek tetteikért rendes bíróság elé állíthatók. 4. Az állami hivatalnokok nemcsak törvényellenes tetteikért, de a törvények végre nem hajtása miatt is felelősségre vonásának. 5. és 6. A bíróságok előtti ingyenes jogvédelemről szól. 7. Az egyházi és katonai bíróságok megszüntetendők. 8. A hadsereg szol-

gájon a nép iskolájául. 9. Az állami rendőrség töröltessék el és csak közigazgatási rendőrség legyen. 10. Minden iskolai oktatás ingyenes legyen. 11. Az orvosi kar munkája és a gyógyszer ingyen legyen. 12. Az agrárreform a szerbiai agrárreform tervezete alapján hajtható végre egyöntetűen. 13. Új vasutak építése által vonják be a falukat a nagyobb központok érdekörébe. 14. A rokkantak és hadiözvegyek ellátásában az egész társadalom vegye ki a részét. A radikális- és demokrata-párt kijelentette, hogy a feltételek a kötött mandátum behozatalát és az állami rendőrség eltörlését kivéve teljesíthetők.

Beograd, jan. 14.

A radikális klub tegnapi ülésén Protity Stojant egyhanguan elnökévé választotta.

HIREK

A szerkesztőségéből. Dr. Mara Jenő felelős szerkesztő hosszabb időre elutazott. Távolléte alatt a szerkesztésért felelős: Juhász Ferenc.

Tartalékos tisztek rangkérdése. A városi főjegyzői hivatal közli velünk, hogy mindazok a volt osztrák-magyar hadseregbeli tartalékos katonatisztek, akik rangjukat meg akarják tartani, kötelesek ezt kérvényben a hadügyminiszterhez címezve kérni és február 15-ig a főjegyzői hivatalnál benyújtani.

Tűz a külvárosban. Vasárnap délelőtt a muzslyai komp felé vívő uton kigyulladt az egyik házban a menyezet. A tüzet néhány perc alatt lokalizálták.

Iskolai hír. A magániskolák megszüntetéséről szóló hírrel kapcsolatban a Messinger-intézet igazgatósága közli velünk, hogy ez a hír az intézetre egyáltalában nem vonatkozik, miután a beogradi közoktatásügyi miniszteriumnak 34090. számú rendelete értelmében az intézet megkapta a nyilvánossági jogot, melynek alapján a tanítás az intézet összes fokozataiban zavartalanul folyik tovább és az intézet bizonyítványai az állami intézetek bizonyítványaival teljesen egyenlő értékűek.

A beogradi francia követ távozása. De Fontenai beogradi francia követ távozik Beogradból, mert Paul Clodet helyébe koppenhágai követté nevezték ki.

Max Nordau dr. meghalt? Egy párisi jelentés szerint, a mely azonban megerősítésre szorul, Max Nordau meghalt. Ha a hír a valóságnak megfelel, úgy a zsidó nemzeti eszmének nagy gyászja van. Nordau és Herzl Tivadar voltak azok, akik a zsidó nemzeti eszmét életre kelettették. Nordau ezenkívül a német irodalom legkiválóbbjai közé tartozik. Hosszu ideig Párisban élt, ahol több szindarabot és egész sorozat kiváló értékű esszét írt. Egyike legkiválóbb műveinek a: „A 19. század konvencionális hazugságai” című könyve, amelyet a vi-

lág legtöbb nyelvére lefordítottak és eddig számtalan kiadást ért. Nordau sokat foglalkozott politikával is és politikai művei éles tekintetű és gazdag gondolatvilágot árulnak el.

A német ipar újra felvette a versenyt. Londonból jelentik: Nagy feltűnést keltett, hogy egy német cég egy versenytárgyaláson angol cégekkel szemben megkapta Anglia egyik gyarmatának szállítandó 40 gép szállításának jogát. Különösen kiemeli a jelentés, hogy míg a legalacsonyabb angol ajánlat 680 ezer font sterling volt, addig a német ajánlat csak 400 ezer font sterlingről szólt.

Budapestnek egy milliónál több lakosa van. Budapestben most fejezték be a népszámlálás eredményének megállapítását. Eszerint Budapestnek jelenleg a katonaság nélkül 1.015.000 lakosa van.

Szikratáviró-állomás Ujvidéken. A zagrebi szikratáviró-állomás egy részét leszerelték és Ujvidékre küldték. Ilyképpen Ujvidék szikratáviró-állomást kap. A háboru alatt Péterváradon is volt egy radioállomás, amely még 1919-ben is működött.

Kongresszust tartanak a jugoszláviai görög katolikusok. A jugoszláviai görög katolikusok február 2-án Beogradban kongresszust tartanak.

Műkedvelői előadás. A veliki becskerekai tűzoltó-testület 18-án és 19-én este 1/28 órai kezdettel műkedvelői színelőadást rendez a Korona-szálló nagytermében. Színre kerül Géczy István 3 felvonásos népszínműve: Az ördög mátkája. A műkedvelői társulat karmestere Ripka Imre. Rendező Buttler Domokos. Az előadás jövedelme a tűzoltótestület ruha-alapjára megy. A derék tűzoltók megérdemlik, hogy a közönség a legmelegebben pártolja őket és hogy zsufolt ház nézze végig Az ördög mátkáját.

Tánciskolai hír. A legközelebbi Schmidt féle táncanfolyam f. évi február hó 1-én nyílik meg a „Korona”-szálló tánctermében.

A szocializálás eredményei. Az Internacionális Munkásiroda a következő érdekes adatokat közli Petrograd gazdasági helyzetéről. Az adatok az olasz fém munkás szövetség titkárának Colombinonak a jelentéséből származnak, aki nemrégén tért vissza Oroszországból. Összehasonlításként Petrograd nagyobb gyárainak háboru előtti és a mostani állapotát közli. A Putilow-művek a háboru előtt 6000 munkást foglalkoztattak, ma 480-at. A vilanykabelgyáré 1600 volt, ma 308. A balti műveké 8000 volt, most 4000. A Skroovod gyárak a háboru előtt 20 ezer munkást foglalkoztattak, ma 500 a munkásai száma. Colombino megjegyzi, hogy ez az óriási hanyatlás még mindig nem ad tiszta képet a jelenlegi óriási tennelési hanyatlásról és hogy a kisszámú munkásnál is kevesebb számú emberrel lett volna elvégezhető.

A nadrág. Manilából jelentik, hogy a Philippi szigetek alkotmányozó gyűlése jelenleg egy törvényjavaslaton dolgozik, a mely a benszülőtt férfi lakosságot nadrág hordására kötelezi. A törvény ellen vétők 5 évi börtönnel sújthatók. Boldog Philippiek! — Európában maholnap a férfi lakosság úgy le fog rongyosodni, hogy öt évi börtönnel lesz sújtható, akinek még lesz nadrágja.

Az Oldboy táncanfolyamra, mely a közel jövőben nyílik meg, előjegyzéseket még elfogad Schmidt táncanár. Ezen egészen külön álló tanfolyamon 16 éven aluli nők és 24 éven aluli férfiak nem vehetnek részt.

A legújabb bélyegtörvény. Mult évi november hó 1-ével az állandó bélyeg- és jogilletékek, valamint az ugynevezett vigalmi illetékek felemeltettek, mult évi december hó 1-ével pedig a százalékos és fokozatos illetékek változást szenvedtek, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikálttá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsos szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsősorban papíron, igen szép kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyesek és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja úgy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát úgy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket is. Kapható szerb, avagy magyar nyelven. Egyes szám ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsosnál, Veliki Becskerekben.

Hoffmann a bolsevik

A német dani vezérkésztábornok, Breszt-Litov sokon oly nagy „Rul” előtt nyilatkozott elleni haditevényt, az a terve, hogy nemzetközi bolsevizmus. Egy nemzeti ország hadserege, egy orosz tábornoknoksága alatt vidésen elkesztés. Ha ez a szal megkezdés Oroszországot haditaná a bolsevik.

Az orosz hadsereg ezer népbiztos, többi szerint ember, aki a orosz hadsereg söt nyomon feljegyzés, enffélel kerü pillanatban, megjelenik Sinowjew, a háj rém röglerekát és ávozik. Miután, a minden közfogják magukat tábornok úgy, majd tudja, noszkvai vezrel, akiket kól ismer. Uszelni, mint aük Breszt-Litov.

Ahogy Londonban, ársra, hogy a etőség volt a ákat leplelt Oroszországból Hoffmann képpen olyan mint a frontoölhasználatára. Mint át adja, hogy nicsoda borz az emberiség, kiküldetése. George túlyen óriási nagában, hogy árgyalásokta szovjettel. M a később meg követ, sőt követ őrnai attasche deje lesz a szrezn. Hoffmann azt a tervet a segnek, és o s érintkezést an. Mirbach elrendelte a Petrograd mappal a ter szállás előtt adarsereg dönttedett a nyu

„VOGTA” Rt.

VEGIRI BECSKEREK Telefon 137.

javítottműhelye elfogad írógépeket

berletrendszeres jókarban tartásra

Hoffmann tábornok a bolsevizmus elleni küzdelemről.

A német keleti hadsereg hajdani vezérkari főnöke Hoffmann tábornok, aki annakidején a Breszt-Litowszki béketárgyalásokon oly nagy szerepet játszott, a „Rui“ orosz lap munkatársa előtt nyilatkozott a bolsevizmus elleni haditerveiről. Hoffmannak az a terve, hogy egy fegyveres nemzetközi intervenciót kell a bolsevizmus ellen életre kelteni. Egy nemzetközi hadsereget minden ország katonáiból a Wrangel hadsereg közreműködésével és egy orosz tábornok főparancsnoksága alatt. Ez a hadsereg rövidesen elkészülne a bolsevistákkal. Ha ez a hadsereg a tavaszszal megkezdene működését, úgy Oroszországot rövidesen megszábadítaná a háromezer garázdálós bolsevikitől. Hoffmann a háromezer számmal a háromezer népbiztost gondolja — a többi szerinte csak konjunktura ember, aki uszik az árral. A vörös hadsereg ellenálló ereje nem sokat nyom a latban, ha egy jól felfegyverzett, fegyvelmezett ellenféllel kerül szembe. Abban a pillanatban, ahogy ez a hadsereg megjelenik Petrograd előtt, Sinowjew, a petrográdi munkásság réme rögtön be fogja adni a derekát és „ismeretlen helyre“ távozik. Miután Petrograd elhagyta, a moszkvai népbiztosok minden küzdelem nélkül megfogják magukat adni. Hoffmann tábornok úgy nyilatkozik, hogy majd tudja, hogy kell beszélni a moszkvai vezető emberek fejével, akiket különben is nagyon jól ismer. Ugy kell velük beszélni, mint ahogy ő beszélt velük Breszt-Litowszokban és nem ahogyan Lloyd George teszi Londonban. Arra a közbeszólásra, hogy maga a német hadvezetőség volt az, amely a bolsevistákat leplombált vagonokban Oroszországba becsempészte — Hoffmann kijelentette, hogy ez éppen olyan harci eszköz volt, mint a frontokon a mérgező gázok felhasználása az ellenállás letörlésére. Mint német tábornok szavát adja, hogy nem tudta előre, mi csoda borzalmat fog jelenteni az emberiségnek a bolsevisták kiküldetése. De vajjon Lloyd George tudja-e, hogy milyen óriási veszélyeket rejt az magában, hogy ő kereskedelmi tárgyalásokba bocsátkozik a szovjettel. Mikor annakidején — a később meggyilkolt gróf Mirbach követ Moszkvába ment, szovjettől őrnagy a német katonai attasche jelentette, hogy ideje lesz a szovjeturalommal végezni. Hoffmann betérjesztette ezt a tervet a legfőbb hadvezetőségnek, és orosz politikusokkal is érintkezésbe lépett ez irányban. Mirbach meggyilkolása után elrendelte a német hadvezetőség Petrograd megszállását. Három nappal a tervezett katonai megszállás előtt azonban a német hadsereg döntő vereséget szenvedett a nyugati fronton.

Ausztria az összeomlás előtt.

London, jan. 16. Az osztrák kormány Ausztria katasztrófális pénzügyi helyzete miatt válság elé került. A kormány bejelentette a parlamentnek, hogy segítséget nem talál és nem tud kiutat. Ha a külföld nem siet pénzügyileg az ország segítségére, a kormány le fog mondani és átadja

az országot a jóvátételi bizottságnak. London, jan. 16. Az osztrák kormány talált egy hollandi bankot, amely hajlandó Ausztriának 8 millió hollandi forint kölcsönt nyújtani. Ezzel a kölcsönrel júliusig elodázhathatna a pénzügyi válságát.

Álomkór járvány az erdélyi vasutasok között.

A Torontál tudósítójának távirata.

Kolozsvár, jan. 16. Különös és veszedelmes járvány dühög néhány hét óta Erdélyben: az álmokör. Főleg a vasutasok között terjed nagyon. A betegség az agyhártyagyulladás egyik válfaja. Nagy lázzal, erős neuralgikus fájdalmakkal kezdődik, főleg a vállban és a felsőtagozatokban. Ezután a beteg egyre ellenállhatatlanabb álmokörre érez. A betegség száz esete közül harminc-negyven halálos. Orvossága: chinin és aspirin, táplálkozás a betegnek tilos, a betegség egész lefolyása alatt kizárólag kevés tejet szabad magához vennie.

A versaillesi vetés és az európai üzleti pangás.

A Ne Statesman c. angol hetilap cikkében kijelenti, hogy az üzleti pangásnak és munkanélküliségnek az angol kormány és szövetségesei az okozója. A szövetségesek semmit sem tettek, hogy a közelgő veszélyt elhárítsák. Mindent, amire képesek voltak, megtették, hogy Németországot gazdaságilag tönkreteljesítsék és még ma is megakadályozzák helyreállítását. Oroszországot hadiállapotban tartották és támogattak minden ellene irányuló támadást. Ausztriának összeomlását teljessé tették azzal, hogy utolsó reményétől, a Németországhoz való csatlakozástól is megfosztották. Aratni kezdjük — írja — azt, amit Versaillesben vetettünk. Európa összeomlása ma nagyobb, mint azt a legtulzabb pesszimisták két évvel ezelőtt elképzelték. Az Oroszországgal való kereskedelmi összeköttetés felvételét sem lehet sokat várni.

Európa 1914 és Európa 1920

A párisi „Excelsior“ közöl karácsonyi számában egy statisztikát a háború előtti és a mostani Európáról. Európa 1914-ben 23 államból állt, 1920-ban 5 állammal több lett, azaz 28. Az 1914. év államaiból három teljesen eltűnt: az Osztrák-Magyar Monarchia, Albánia és Montenegró. Helyükbe nyolc új állam alakult: Lengyelország, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország, Finnország, Észtország, Lettország és Litvánia. Azon uralkodók közül, akik 1914-ben Európában uralkodtak, mindvégig helyükön maradtak: V. György angol király, III. Viktor Emánuel olasz király, XIII. Alfonz spanyol király, Vilma hollandi királynő, X. Keresztély, V. Gusztáv és VII. Hadkon Svédország, Norvégia és Dánia uralkodói és I. Albert, Monaco hercege. Új uralkodó államfő lett, illetőleg kormányforma változás állt elő a következő államokban: Franciaország, Németország, Oroszország, Lengyelország, Románia, Szerbia, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország, Görögország, Bulgária, Törökország, Portugália, Svájc, abban a négy államban, amely valaha az orosz birodalomhoz tartozott és Luxemburgban. A legfiatalabb államfő jelenleg Luxemburg uralkodója: Charlotta nagyhercegnő, aki 24 éves; a legidősebb a cseh köztársasági elnök, aki jelenleg 71 éves. A négy új államfő, akik az orosz birodalomból kiváltak, új országok élén állanak a következők: Finnország részéről Statlberg, Észtországa Piip, Litvánia feje A. Stulginskis, Lettország elnöke: Tsakste. Európa 28 államának államfői közül csak a fele nemes, illetőleg uralkodócsaládnak a leszármazottja, a 14 polgári elnök közül kettő katona: Horthy admirális Magyarország és Pilsudszky marsall Lengyelország feje.

A szerkesztésért felelős: Juhász Ferenc.

HIRDETÉSEK

Értesítés.

A „VOLTA“ műszaki és villamosági r.-t. értesíti részvényeseit, hogy ideiglenes elismervényeik ellenében a vállalat pénztáránál eredeti részvényeimleteiket felvehetik. 67

Próbaárverés

A néhai Hoff Nándor örökösei tulajdonát képező ház, (Veliki Beeskerek, Lénau-utca 7. sz.), melyben van négy nagy lakás, minden lakáshoz külön pince, padlás, fűskamra, egy közös mosókonyha esővízmedencével, azon kívül a tulajdonos számára egy nagy gazdasági udvar magtárral, kotárkával, disznóóllal, egy kut az előudvarban és egy a gazdasági udvarban, végre egy nagy kert szőlővel és gyümölcsösökkel, folyó évi január hó 23-án délután 2 órakor szabadkézből nyilvános próbaárverésen az örökösök által el fog adatni. Felvilágosítással szívesen szolgál ugyanott

Schwarz István.

Modern tölgyfa hálószoba

ágyak sodronybetéttel és lészórmatracokkal, mosdó márványlap és tükörrel, porcellán szervíz, kisebb kredenc (pohárszék) márványlappal, vadászpuskaállvány, nagy fali könyvállvány eladó. Bővebbet szíveségből a Stagelschmidt-féle fő-utcai üzletben. 69

A Szerb Kereskedelmi R.-T.-nak V. Beeskerek

van nagyobb mennyiségű kristálycukra, kg-ja 50 K, továbbá amerikai „Standard“ és orosz „Batomu“ petróleuma, etrnátron (zsír) és amóniák (apró) szódája. Roman kő- és aprósó kg 7-40 K. Nagyobb vételnél olcsóbb

Teljesen berendezett

moziépület

„Pathé“ vetítő és 65 Volt, 80 amperes dinamóval, belső berendezéssel, egészben vagy részben eladó. 61 Stein Ignác és Tarsai, Debejjacsa. Telefonszám 20.

Prima minőségű, teljesen új jutazsák

kapható nagyobb mennyiségben is, valamint egy elsőrendű gyártmányú nagy 7-es számú páncélos négyajtós pénzszekrény eladó. 24 Kardos Imre cég, Krunska u. 3.

A Zsidó Szemle

lap- és könyvkiadóvállalat jogszláviai vezérképviselője Fekete Sándor könyvkereskedő Zentán, ahol mindenféle zsidótárgy-könyv kapható. — Beeskereki képviselő Mangold Lipót Veliki Beeskerek. — Verseci képviselő Singer E. Ugyancsak itt lehet előfizetni a Zsidó Szemlére is. 49

Naponta friss

barna és világos **SÖR**

Kovács Dános „Kaszinó“ vendéglőjében.

KÁVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KERJÜK A TORONTÁLT

„Ambrózia“ cukorkagyári bonbonok és gyümölcszések a legjobbak!

Prima

darabos faszén, elsőrendű kovácsszén, prima fehér darabos mésztovábbá hasábos és dorong tűzifa kapható nagyban és kicsinyben a legolcsóbb napiárban

38

Kemény Árpád

V. I. Becskerek (Krcseics-fatelep)

Angol

órákat ad

Sztanojevics Mileva
Car Dusanova (Váraljai) u. 27.

A közvetlen összeköttetés folytán elsőrangú svájci (zürichi) gyártmányu

szitaselyem és daraselyem

továbbá saját gyártmányu vashorganyozott- és rézszövetek minden számban, valamint gabonahámószövetek a legolcsóbban beszerezhetők
KRAMER TESTVÉREK mechanikai sodronyszövő-, fonó-, kerítés-, ágybetét és szitaárugyárban Novi Sad (Ujvidék) Futaki-ut 114. 37. Telefon 317

Nagyobb mennyiségű

amerikai „Kamel“ és más jegyű fehér ladás. petroleum, orosz petroleum vashordókban és ladáokban, olasz cataniai narancs és citrom legjobb minőségben a napokban érkeznek, előnyajánlással szívesen szolgálunk.

Nagy raktárunk van

következő cikkekből: fehér asztali örölt só, amerikai cukor (kocka, a napokban érkeznek), 6/0-ás bánlaci rizs, 80%-os ecetsav, svéd-gyufa, Diana-sósborszesz, festékek, beocsini portland, mész és az összes fűszer-, festék és rövid-árucikkek mérsékelt árak mellett.

63

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI

Veliki Becskerek, Zsitni trg (Buza-tér). Telefon 96.

Élesztő à K 60.— per kg, állandóan raktáron.

Hirdetések :: felvételnek a „TORONTAL“ kiadóhivatalában

Srpska poijoprivredna banka d. d. Vel. Becskerek

Kralja Petra trg (a városi épületben, az adóhivatal felett, I. emeleten balra) Telefon 212. ... Telefon 212.

Jelenleg: 1920

petroleum, fában, zsirszódában és benzinben

nagyobb készlettel rendelkezik.

ELADÓ

Malligan Ebulioskop, pincészethez való felszerelések, kutyafejek, rézcsapok, la vörös bortömlők, mind új anyag. - Használt transzport-hordók. Teljes Ostheimer-féle szivattyúk eladók.

41

Vrsac-Versec, Ostheimer-u. 78

Lindenbach

Nagy választék

ebédlő-, kávé- és mosdókészletekben, ugyisint mindenféle porcellán-áruból dus raktár.

Ivanitza Ferdinánd Károly,
ezelőtt Baaden J. L.

Rüht

172

és viszketeget

4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

TŰZIFA

raktárról korlátlan mennyiségben, valamint egész vagonrakományokban, ugyisint

kétszermosott prima kovácsszén

jutányos áron állandóan kapható

Kurländer Imre Veliki Becskerek

Telefon 35, 53 és 89. — — Telefon 35, 53 és 89.